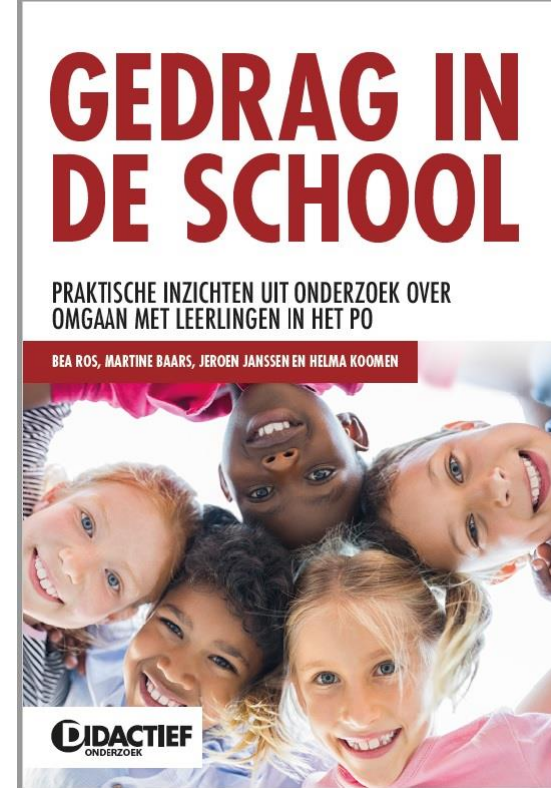

Gedrag in de School

Praktische inzichten uit
onderzoek over omgaan met
leerlingen in het PO

Preview Didactief-publicatie door
Martine Baars & Helma Koomen

Maart 2023

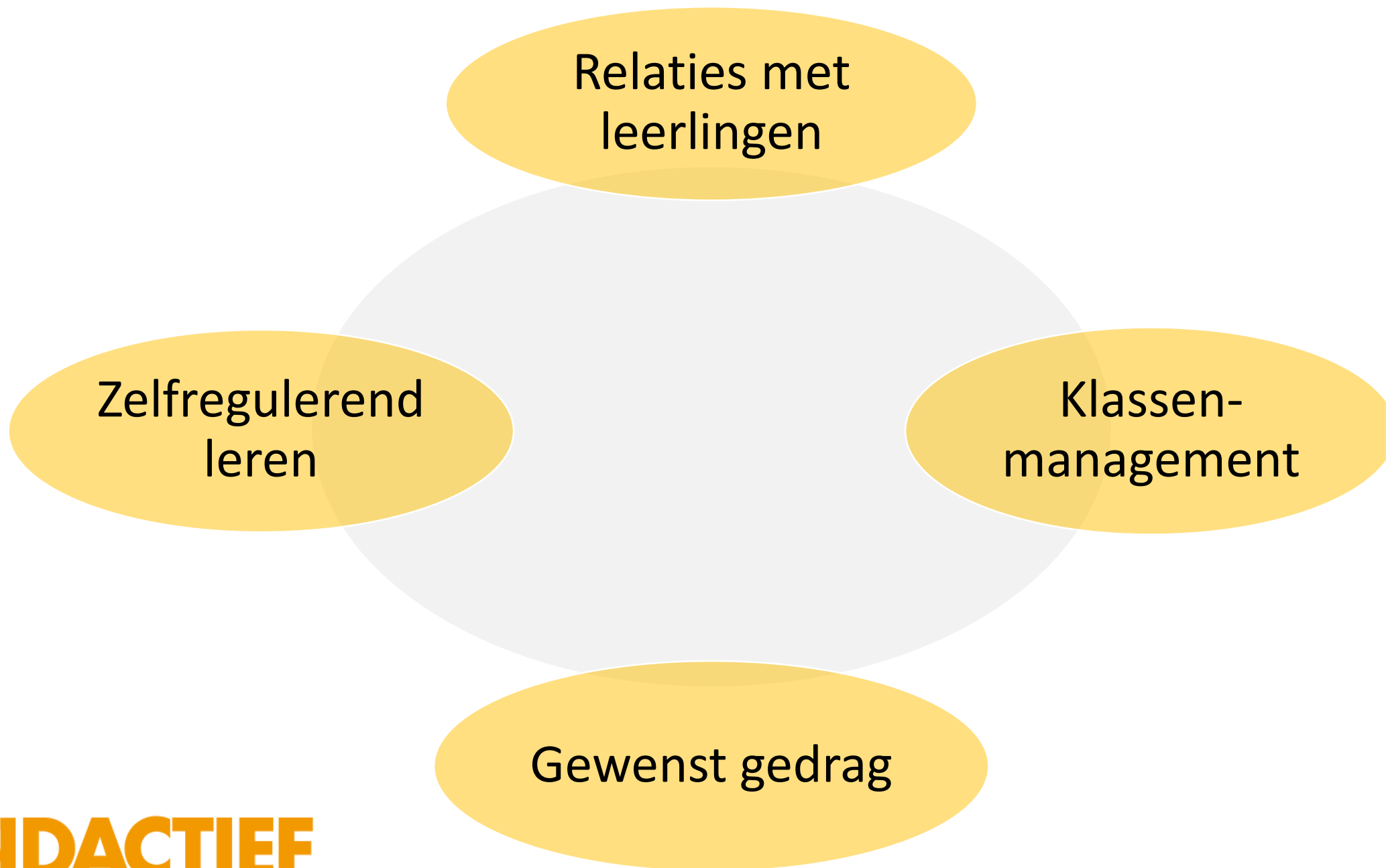
Magazine, website, webinars, boeken

Kennisbundels

- Wetenschappelijke artikelen
- Kernredactie
- Auteur Bea Ros
- Praktijkvoorbeelden
- Verder lezen-tips
- Papier en gratis download
- i.s.m. PO-Raad en schoolbesturen

Relaties met leerlingen

Voor welke leeftijd is een warme, nabije relatie met de leraar het belangrijkste voor leren?

- a) groep 1-4
- b) groep 5-8

JACTION

OPINIE EN ONDERZOEK

Tegemoetkomen aan basisbehoeften van leerlingen: behoefte aan relatie

Roorda, Koomen, Spilt & Oort, 2011

Basisbehoeften: leg een goede bodem op school- en klasniveau

Pianta, Hamre & Stuhlman, 2003

Wubbels & Brekelmans, 2005

Individuele afstemming

Acties t.b.v. versterking autonomie *(Reeve & Jang, 2006)*

- Luisteren naar leerlingen
- Leerlingen aan het woord laten
- Leerlingen aanmoedigen om door te gaan
- Open aanwijzingen geven
- Inleven in leerlingen

Acties t.b.v. een warme relatie *(Kincade, Cook & Goerdts, 2020)*

- Aandachtig luisteren naar de leerling
- Interesse tonen in de leerling als persoon
- Open vragen stellen over wat de leerling bezighoudt
- Observeren hoe het met de leerling gaat
- Tijdens activiteiten initiatief bij de leerling leggen

Klassen- management

DIDACTIEF
• OPINIE EN ONDERZOEK VOOR DE SCHOOLPRAKTIJK

Welk percentage leerkrachten heeft minimaal 1x per dag last van ongewenst gedrag van leerlingen?

- a) Minder dan 25%
- b) Tussen 25% en 60%
- c) Tussen 60% en 100%
- d) 100%

JACTION

OPINIE EN ONDERZOEK

“Voorkomen is beter dan genezen”

- Ongewenst gedrag komt in alle klassen voor
- Goed klassenmanagement: preventieve strategieën
- Wat werkt goed? Prijzen van goed gedrag

Clunies-Ross, Little & Kienhuis (2008)

Bouwstenen van klassenmanagement

- Aandacht vangen en vasthouden (bv. duidelijk teken)
- Overzicht en introductie geven
- Vragen stellen en veel leerlingen aan bod laten komen
- Inspelen op verschillen (bv. verlengde instructie)
- Reageren op antwoorden van leerlingen (bv. hints geven of vraag vereenvoudigen)

Anderson, Evertson & Brophy (1978)

Stimuleren
van gedrag

DIDACTIEF
• OPINIE EN ONDERZOEK VOOR DE SCHOOLPRAKTIJK

Hoe kan een leraar het beste
probleemgedrag in de klas
bestrijden?

- a) een preventief programma aanschaffen
- b) inzetten op actieve instructie
- c) inzetten op consequente correctie

JACTION

OPINIE EN ONDERZOC

Focus op leren: “minstens vier vragen per minuut”

Sutherland, Alter & Gunter, 2003

Zelfregulerend leren

Vanaf welke leeftijd kun je zelfregulerend leren stimuleren bij je leerlingen?

- a) Vanaf 10 jaar
- b) Vanaf 8 jaar
- c) Vanaf 6 jaar

DACTII

OPINIE EN ONDERZOC

Klaar voor school?

Emoties

Cognitieve
controle

Leren zelfreguleren

Cognitief

Metacognitief

Motivatief

Relaties met
leerlingen

Zelfregulerend
leren

Klassen-
management

Spilt, Koomen & Thijs, 2011

Gewenst gedrag

Gedrag in de school

TEKST REDACTIE | GEPUBLICEERD OP 09-03-2023 | GEWIJZIGD OP 09-03-2023

Sneak Preview - Gedrag van leerlingen is bepalend voor hoeveel ze leren. Bovendien bepaalt een fijne omgang met leerlingen in hoge mate jouw werkplezier als leraar. Gelukkig kun je invloed uitoefenen op hun gedrag. Het boek Gedrag in de school. Praktische inzichten uit onderzoek over omgaan met leerlingen in het po helpt daarbij.

Voor dit nieuwste deel in de Didactief-serie selecteerden onderzoekers Martine Baars, Jeroen Janssen en Helma Koomen achttien kernpublicaties uit de (inter)nationale literatuur over hoe leraren kunnen werken aan gewenst gedrag en fijne relaties in de klas. Onderwijsjournalist Bea Ros van Didactief beschrijft de inzichten hieruit in toegankelijke taal, met ruim aandacht voor vertaling naar de praktijk. Daarnaast vertellen leraren in praktijkkaders hoe ze de theorie toepassen in hun klas. Elk hoofdstuk bevat bovendien tips om verder te lezen, voorzien van handige qr-codes.

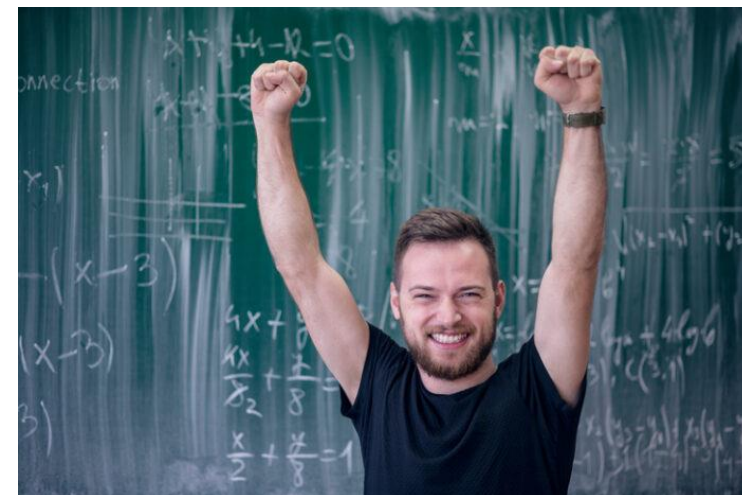
GEDRAG IN DE SCHOOL

PRAKTISCHE INZICHTEN UIT ONDERZOEK OVER
OMGAAN MET LEERLINGEN IN HET BASISONDERWIJS

BEA ROS, MARTINE BAARS, JEROEN JANSSEN EN HELMA KOOMEN

[Didactief | Gedrag in de school \(didactiefonline.nl\)](https://didactiefonline.nl)

DIDACTIEF
OPINIE EN ONDERZOEK VOOR DE SCHOOLPRAKTIJK

Vragen?

Dank voor de aandacht!

Mail

Martine Baars, Erasmus Universiteit: baars@essb.eur.nl

Jeroen Janssen, Universiteit Utrecht: J.J.H.M.Janssen@uu.nl

Helma Koomen, Universiteit van Amsterdam: h.m.y.koomen@uva.nl

Didactief

marreveld@didactiefonline.nl